

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: Departementet

Enhed/initialer: Veterinærenheden/CEHL

Sagsnr.: 23761

Dato: 18. december 2013

Orientering af Fødevareudvalget om handlingsplan vedrørende fiksering af søer

Den 4. november 2009 fremsatte Enhedslisten v. Per Clausen, Pernille Skipper, Frank Aaen og Line Barfoed beslutningsforslag om forbud mod fiksering af søer i farestalden. Ved beretning af 4. februar 2009 opfordrede Fødevareudvalget regeringen til inden udgangen af juni 2010 at fremlægge en plan for, hvordan svineproduktionen i Danmark kan omlægges, så fiksering af søer undgås. Dette er senere fulgt op med FLF alm. del spørgsmål 471 af 23. juni 2011 til justitsminister Lars Barfoed vedrørende den af udvalget ønskede handlingsplan.

I december 2011 overgik dyrevelfærdsområdet fra Justitsministeriet til Fødevareministeriets ressort.

Beretningen vedrører en generel omlægning af svineproduktionen til løsdrift. Regeringen har som mål, at der på sigt skal være løsdrift i alle staldafsnit.

Løsdrift i drægtighedsstalden

EU-krav om løsdrift i drægtighedsstalden trådte i kraft for alle besætninger 1. januar 2013, og kravet overholdes nu 100 % af de danske landmænd.

Løsdrift i løbe- og kontrolafdelingen

Arbejdsgruppen om hold af svin, som beretningen fra 2009 refererer til, afgav sin rapport i december 2010. Arbejdsgruppen anbefalede, at der burde indføres et krav om løsdrift i løbe- og kontrolafdelingen med en passende overgangsperiode, således at erhvervet fik den nødvendige tid til at omstille sig.

Fødevareministeren offentliggjorde i forsommeren 2013 en aftale mellem regeringen og Enhedslisten om bedre dyrevelfærd til svin. Velfærdspakken for svin indeholder fremsættelse af et lovforslag om forbud mod fiksering af søer og gylte i løbe- og kontrolafdelingen med ikrafttræden i 2015 for nybyggeri og større ombygninger og en 20-årig overgangsperiode for eksisterende bygninger. Dermed vil søerne fremover komme til at gå i løsdrift i ca. 80 % af deres produktive liv mod ca. 55 % i dag. Lovforslag er fremsat og forventes færdigbehandlet primo 2014.

Løsdrift i farestalden

Arbejdsgruppen om hold af svin, konkluderede i sin afrapportering fra 2010, at der ikke burde indføres et krav om løsdrift i farestalden, heller ikke med udskudt ikrafttræden, idet der stadig mangler viden om, hvordan en økonomisk rentabel omlægning til løsdrift kan gennemføres i praksis. Løsdrift i farestalden giver anledning til udfordringer i relation til forhøjet pattegrise-dødelighed, idet der er øget risiko for at søerne ligger pattegrise ihjel. Efter arbejdsgruppens opfattelse er det endvidere vigtigt, at der investeres i forskning og udvikling, som kan afklare betydningen af bl.a. pladsforhold, herunder gulvtyper og tildeling af redebygningsmateriale, nærklimatiske forhold samt managementforhold, herunder f.eks. sundhedsovervågning og arbejdsforbrug. Derudover pegede rapporten på, at der er behov for at undersøge, om muligheden for undtagelsesvis at fikse løsgående søer i farestalden har en gavnlig effekt på pattegrise-dødeligheden.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der over en årrække gennemføres en frivillig overgang til løsdriftssystemer i farestalden, hvorefter der kan indføres krav om løsdrift på et tidspunkt, hvor det er ansvarligt, muligt og hensigtsmæssigt at gennemføre et sådant krav umiddelbart for nybyggeri. Arbejdsgruppen konstaterede i den forbindelse, at der ifølge Videncenter for Svineproduktion kan spores en bevægelse blandt svineproducenterne til at omlægge produktionen til løsdrift, og at det derfor med rimelighed kan forventes, at mindst 10 % af produktionen vil kunne være omlagt til løsdrift om 10 år.

Arbejdsgruppen anbefaler i øvrigt, at de erfaringer, som denne omlægningsperiode giver, indgår i en større, løbende evaluering, som om 10 år bør resultere i et forbud mod fiksering af færende og diegivende søer. Efter 10 år bør der efter arbejdsgruppens opfattelse således være tilstrækkelig viden til, at der kan tages endelig stilling til, hvordan lovgivningen skal udformes, herunder til hvornår et krav om løsdrift i farestalden skal træde i kraft. Der bør samtidig stimuleres til innovation og produktudvikling rettet mod løsdriftssystemer i farestalden generelt, samt herunder incitamentsstrukturer som bidrager til, at der etableres løsdriftssystemer i fuld skala.

Efter arbejdsgruppens opfattelse er det vigtigt at sikre, at den gradvise omlægning til løsdrift ikke går i stå, og arbejdsgruppen anbefaler derfor, at der gennemføres en midtvejsevaluering i 2015, hvor erhvervet bør oplyse status for omlægningen til løsdrift i farestalden.

Fødevareministeriet har fulgt arbejdsgruppens anbefalinger og har, med Velfærdspakken for svin, søgt at skabe en incitamentsstruktur, der kan bidrage til fortsat fremgang i omlægningen til løsdrift i farestalden.

I relation til arbejdsgruppens anbefalinger om løsdrift i farestalden indeholder den førnævnte Velfærdspakke for svin en støtteordning til brug for frivillig omlægning til løsdrift i farestalden. Der er afsat 10 mio. kr. i henholdsvis 2013 og 2014 til dette. Støtteordningen administreres af NaturErhvervstyrelsen. Styrelsen har modtaget 10 ansøgninger til de 10 mio. kr. Der er givet tilsagn om støtte til 8 projekter.

Den videre proces

For så vidt angår løsdrift i løbe- og kontrolafdelingen forventes det fremsatte lovforslag færdigbehandlet primo 2014, således at kravet som foreslået kan træde i kraft 1. januar 2015 for nybyggeri og større ombygninger.

Regeringen vil i øvrigt følge arbejdsgruppens anbefalinger i relation til at indhente information fra erhvervet vedrørende udviklingen i omlægningen til løsdrift, herunder gennemføre en evaluering fem år efter arbejdsgruppens afrapportering, dvs. i 2015, med det formål at afklare, om der fortsat er fremdrift i forhold til målet om løsdrift i alle staldafsnit. Fødevareudvalget vil i den forbindelse blive orienteret om status for omlægningen til løsdrift.

Regeringen har dermed, i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger, ikke for nuværende planer om ved lov at sikre omlægning af produktionen til løsdrift i farestalden. Baggrunden er dels den manglende viden om balancen mellem søernes velfærd overfor en højere pattegrisedødelighed, dels de meget store omkostninger et sådant lovkrav vil pålægge erhvervet.

Regeringen vil fortsat arbejde for at sikre løsdrift i alle staldafsnit af hensyn til dyrevelfærden. På baggrund af den løbende forskning og produktudvikling rettet mod løsdriftssystemer i farestalden generelt antager Fødevareministeriet, at der, på et senere tidspunkt, vil være tilstrækkelig information til at der kan tages stilling til om der er behov for fastsættelse af et lovkrav om løsdrift i farestalden.